

A Társaság

Egy gránát munkája.

Haász Aladár dr. huszárhadnagy felv.

Strelisky

cs. és kir. udv. fényképész

Budapest, V., Dorottya-utca 1.

HUBERT J. E.

GENTRY CLUB

kapható minden nagyobb üzletben

ELSŐ MAGYAR
PEZSGŐ-GYÁR
POZSONYBAN

Alapított 1825-ben

A Jársaság RÉSZÉRE HIRDETÉSEK FELVÉTELEK A LAP KIADÓHIVATALÁBAN: RITZ-SZÁLLÓ, BUDAPEST.

Rácz Dániel

Budapest,
IV., Kugyó-utca 2.

A BIKSZÁDI VIZ

szerencsés vegyi összetételénél fogva hatásában felülmúlja a gleichenbergi, emsi, seltersi vizeket. Ideálja a lugos-sós ásványvizeknek s igazi gyógykincs a szenvedő emberiség számára. Idült hurutos bántalmak, vesekő, angol- és görvélykór pompásan orvosolhatók

Kitűnő asztalviz.

vele.

Kitűnő asztalviz.

Nyári divat

és mosókelmék, kizárólagos ujdonságok!

≡ Jutányos és szabott áron ≡

ÁRVAY JÁNOS ÉS TÁRSA

CSÁSZ. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLITÓK

áruosztályában

BUDAPEST, V., BÉCSI-UTCA 9. SZÁM.

LITTKÉ

Casino
for England
Cremant Rosé
Sport

A Társaság

SZÉPIRODALMI ÉS KRITIKAI HETILAP

A PARK-KLUB, AZ URI-KLUB, A GOLF-KLUB, A MAGYAR UNIO-KLUB ÉS A POZSONYI URI-KLUB HIVATALOS LAPJA

FŐSZERKESZTŐ: DOBAY ISTVÁN DR. – TÁRSSZERKESZTŐ: SZÉNÁSY SÁNDOR DR. EGYETEMI MAGÁNTANÁR.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, RITZ-SZÁLLÓ. – TELEFONSZÁM: 60-88.

II. évf.
28-dik szám.

Előfizetési árak: egy évre 18 kor., félévre 10 kor., negyedévre 5 kor. Egyes szám ára 40 fill.

Budapest,
1915 július 15.

Mária Terézia kir. hercegnő, mint Michaëla nővér a Vörös Kereszt szolgálatában.

Kosel udv. fényk. felv.

RUTH

= NAPKELETI TÖRTÉNET =

IRTA:
LÁZÁR ISTVÁN
ILLUSZTRÁLTA:
MARTON FERENC

III.

Hahota.

Kilencednap, mikor a jajszó megcsendesedett Naómi házában, Bakbakkár megjelent a sátorajtóban. Hófehér báránkát hozott az ölében, letette a földre s tisztelettel köszönt az asszonyoknak.

— Máhlon és Kiljon sirjától jövök, virágot vittem s áldoztam nekik. Kámos isten bizonyosan meghallgatja az imádságomat... Nektek is hoztam egy szép, kicsi bárányt, fogadjátok tőlem szívesen!

A két fiatalasszony sáppadtan nézett rá. Naómi a szépszinü pokrócra mutatott.

— Ülj le, Bakbakkár, — mondta csendes szóval. Bakbakkár leült.

— Igen-igen sajnálom én Máhlont és Kiljont, — folytatta fájdalmas arckifejezéssel, — jó emberek voltak én hozzám is... Bár volnék olyan ékesbeszédű, mint egy okos ember, hogy kellőképpen megvigasztalhatnálak, noha tudom, hogy ezerfájdalmu gyászotokban vigasztaltak eleget azok, a kiket illet...

A meghatottságtól szinte könnyezett.

— Bizony, ez nagy szerencsétlenség, no, de majd meggyógyul a szívetek. Vajha adhatnék az én erőmből nektek, hogy könnyebben viseljétek a szomorúságot... Óh, kedveseim, hogy sajnálom én az árvát és az özvegyet!

Az asszonyok egy szót sem szóltak.

— Naómi néném, különösen tégedet sajnállak. Harmadik nyara sincs, hogy meghalt Elimélek, s most kifogytál két szép fiadból is... Vigasztalódjál azért, nénémasszony, belé kell törődni az istenek végzésébe, mely uralkodik mindenben! Gondolj arra, hogy mindnyájan meghalunk, ki későn, ki hamar...

A gyászoló menyecskékhez fordult:

— A ti sorsotok valamivel könnyebb, mert ti még fiatalok és szépek vagytok, s találtok még férfiembert, ki, ha nem is méltó Máhlon- és Kiljonhoz, de mégis oltalmazótok leszen...

Naómi halványan mosolyott.

— Köszönjük a vigasztaló beszédet, Bakbakkár; a te istened bizonyosan megjutalmaz téged. Az én fájdalmam, bizony, akkora, hogy ha éjszakává változnék, bétakarná az egész földet, mely terjed Czin pusztájától északra, Hermonig. Én már lemondtam minden örömről s minden reménységről, annyi, mintha nem is volnék...

Öreg szeme könnytelenül, szárazon pislákol. A két fiatal özvegy tenyerébe hajtotta arcát s halkán zokogott. Bakbakkár erőset sóhajtott.

— Dehogy anyyi! Neked élned s két szép menyedre gondot kell viselned, kedves nénémasszony. Vagynak még örömök az életben, a miket nem is várunk, csak úgy jönnek önmaguktól. Bizonyosan eljön az a jótevő nap is, mikor a ti fájdalmatok csak olyan sebbé válik, mely nem mindig sajog...

Valamire hirtelen elszánta magát.

— Ruth!

A nagyhaju özvegy rátekintett.

— Mit mondasz Bakbakkár?

— Mi a szándékom?... s ezt nemcsak tőled, hanem Orpától is kérdem... a jövődről kérdezlek...

— Semmi, — felelte Ruth röviden.

Bakbakkár zavarba került, de hamar ura lett önmagának.

— Ugy gondoltam, hogy nyájaitokra ki visel most gondot, s ki vezeti a gazdaságot? Nem való, nem fejrőnépek való az efajta dolog...

Naómi felelt:

— A juhnyáját eladtuk Berekiásnak, a ki a mi jámbor, jó szomszédunk, megvette szamarakkal s kutyákkal egyetemben. Csudálkozom, hogy nem hallottál efelől...

— Nem, mert én akkor nap délelőtt, a melyik nap esetéjén a fiaid szerencsétlensége történt, elmentem kecskevetél dolgában a Záreth patakán túl lakozó Akház nevezetű főcsordapásztorhoz, ki az Akrabbimusok hágója mellett legelteti nyáját...

Ruth asszony fölemelte halovány, szép fejét s éles tekintetét vetett Bakbakkárra.

— Megvette ez a Berekiás a legelőt is, — folytatta Naómi, — csak azt az árnyékos dombocskát hagytam meg magamnak, a mely alatt uram s fiaim alusznak. Legyen áldott, szent és sérthetetlen ez a hely: békerítetttem faragott kövekkel...

Bakbakkár csudálkozott.

— Miből éltek meg, ha eladtad a szép juhnyáját? Hol lesztek, ha eladtad Máhlon és Kiljon földjét? Nem így kellett volna cselekedned!

— Máhlon és Kiljon pénzét odaadtam a feleségeiknek, csináljanak vele, a mit tetszik. Ők mind a ketten igaz fejrőnépek, s bizonyosan nem hagyja el őket a gondviselő Isten...

— S te mi' csinálsz, óh nénémasszony?

— Én, visszamegyek, fiam, Juda városába, Bethlehembe, mely vagyon Jerusalem közelében. Ott laknak az én atyámiai s azok megbecsülnek engem. Vagy az is lehet, hogy nem megyek el, hanem itt halok meg, hogy Elimélek mellé temessenek...

— Mondok egyet! — kiáltotta Bakbakkár föl-

Ruth asszony fölemelte halovány, szép fejét...

villanó szemmel. — És arra kérlek, vedd fontolóra... Add nekem Ruthot, a te menyedet feleségül s Kámosra mondom, megtisztellek én mindenképpen, s jó dolgod lesz nálam...

Naómi ajka megreszketett az ijedt csendben.

— Kilencednapja nincsen ura, s te már... mit gondolsz, Bakbakkár?

A fekete pásztor majd fölfalta tekintetével Máhlon feleségét, ki fájalmában még szebb volt, mint annakelőtte. Naómi panaszos szavára megrestelkedett.

— Nem illő, csakugyan nem illő beszéd vót, — mondta halkabban, — de hát, istenem... csak ez a vége! Látván a ti árvaságtokat, elhatároztam magamban, hogy örömet szerzek néktek...

— Te? — kérdezte Ruth sáppadtan.

— Én.

Nyugodt volt s mosolygott.

Nem rám tartozik... — törte meg Naómi a kinos csendet. — Ruth, az én kedves lányom, ki fiam szívén keresztül gyermekem lett, saját akarata szerint cselekedhetik, én nem szólok belé.

Bakbakkár szeme örömtűzre lobbant.

— Mit mondasz, Ruth?

— Én semmit, — felelte remegő ajakkal.

— Hogy-hogy?

— Ugy, hogy nem leszek a feleséged.

Fölkelt, hogy kimenjen, de Bakbakkár nem engedte.

— Nem?

— Soha.

— S vajjon miért nem? — kérdezte keserű mosolygással. — Mit gondolsz, ki s mi vagyok én, hogy megtagadsz?

— Megmondhatom.

— Ki vagyok?

— Gyilkos!

Megrettentek.

— Adonai —

Bakbakkár úgy ült a szépszinü pokrócon, mintha égből jövő tűz találta volna.

— Gyi-i ilkos?... — tördelte a lélekdermedésben.

— S vajjon... kít öltem meg?

Ruth rámutatott szikrázó haraggal.

— Távozz innen, Máhlon és Kiljon gyilkosa!

Reszkettél Máhlon haragjától s a föld alá temetted...

Érzem! Tudom... Menj... Légy átkozott!...

Bakbakkár hahotába tört.

— A mélek rokona vagyok... Meglakoltok!

(Folyt. köv.)

Az északi harctérről: Szinyei Merse Zsigmond, Szinyei Merse Jenő és Kovács Dénes huszárhadnagyok.

Wolkenstein Oswald gróf. A hősi halált halt huszárfőhadnagy utolsó arcképe, melyet néhány nappal halála előtt egy felvidéki városkában vettek fel.

Kapri báró huszárkép. felv.

MEGLEPETÉSEK.

Irta AMBRUS ZOLTÁN.

Már elmúlt egy éve, hogy trónörökösünket meggyilkolták. Ki ne emlékeznék arra a bizonyos vasárnap délutánra? Esemény híre gyorsabban még nem terjedt el világszerte. A kik a legkorábban értesültek róla, nem állották meg, hogy meg ne kérdezzék az ismeretlen embereket is: »Hallotta?« És mindenki érezte, hogy a sarajevói esemény borzalmasságán csak az tehet túl, a mi ebből következik.

Tegyük fel, hogy mialatt még hiába iparkodunk magunkhoz térni a szörnyűlködésünkből, leül mellénk Madame Thèbes-nek egy konkurrense, a ki így beszél:

— Kapcsolatban ezzel az eseménnyel olyan vér-fürdő következik, a melyet ez a vén világ még nem látott. Milliók és milliók fognak elpusztulni, de Princip Gavro, a kinek a keze Ferenc Ferdinánd életét kioltotta, páholyból fogja nézni, a mi következik. És felbujtójának, Tankosics őrnagynak az arcképét mához egy esztendőre a párisi *Matin* azzal a kis legendával fogja kiadni, hogy: »Isten éltesse tovább is ezt a derék hőst!« ...

Tegyük fel, hogy így beszél... kételkedtünk volna csak egy pillanatig is, hogy örültem van dolgunk?!...

És tegyük fel, hogy saját külön Madame Thèbes-ünk így folytatja a jóslást:

— Mához egy esztendőre háborúban lesztek Szerbiával, Montenegróval, Oroszországgal, Franciaországgal, Belgiummal, Angliával, Japánnal...

(— Japánnal?)

— Ne álmélkodjál és ne ijedj meg; ennek semmi jelentősége. Tehát Japánnal, Olaszországgal...

(— Olaszországgal?)

— Olaszországgal... nem is szólva arról, hogy ki nem mondottan háborúban leszte Ausztráliával... Afrikának egy kis, Ázsiának egy nagyobb részével... és egész Amerikával...

(— Melyikünk a tébolyodott?)

— Mert Ausztrália, Afrika és Ázsia katonát szállít Angliának, a mi pedig Amerikát illeti, Amerikából Kanada szép számu katonát, Argentina temérdek gabonát, az Unió pedig pénzt és municiót... olyan sok municiót, hogy Anglia municiót teremtő miniszterének expoziturája és helytartója lesz nemcsak Kanadában, hanem az Egyesült Államokban is...

(— Jól értettem? Az Egyesült Államokról tetszik beszélni?)

— Hallgass végig... És mához egy esztendőre nálatok lesz a kivilágítás, a Te Deum, a zászlódisz, az örömujjongás, a győzelem mámor!...

Hittük volna, hogy a mit ez a jósnó mond: mind be fog teljesedni?!...

De egy esztendő óta olyan sokszor hangzott fel a »Ki hitte volna?!... — E rövid időn annyi meglepetés ért bennünket (nem is szólva arról, hogy még több érte ellenségeinket), hogy bizonyosak lehetünk benne: a világháború első évét nemcsak mint az eddig nem ismert borzalmak, hanem mint a nem is álmódott események, a roppant meglepetések korszakát fogja emlegetni a történelem.

Ellenségeink bizonyosra vették és »a világbéke fentartásáért« buzgólkodó írásaikban tudományosan be is bizonyították, hogy a világháború kitörésének pillanatában az Osztrák-

Magyar birodalom azonnal szét fog bomlani alkotóelemeire. És Ausztria-Magyarország ma egységesebb, mint valaha. De, valljuk meg, hittük volna-e magunk is, hogy egyes nemzetiségeink — például a magyarországi szerbek, ruthének és románok — olyan kitűnően fogják kiállani a nagy próbát, a hogyan történt?! És hitték volna-e az olaszok, hogy az osztrák-magyar monarchia olasz eredetű és olasz nyelven beszélő alattvalói, azok, akiket ők »fel

Baár Károly cs. és kir. 4-es ulánus főhadnagy. Hősi magatartásáért a német császár a vaskereszttel tüntette ki.

akartak szabadítani«, olyan példás ellenségeskedést fognak velük szemben tanusítani, a melyet most kifejtenek?!

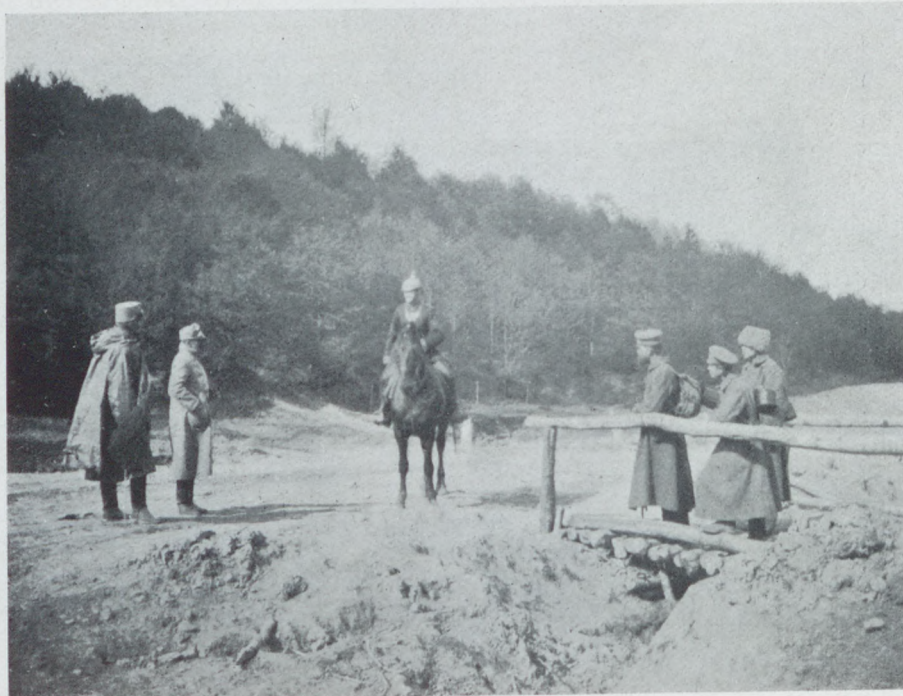
A háború augusztus elsején tört ki, de Oroszország már májusban mozgósított. Csak így történhetett, hogy az északi harctéren hadseregünket az orosz tulerő meglepetése fogadta. Hittük volna-e, hogy a diplomácia természetes érdeklődése ellenére Oroszország azt a titkot, melyről sok millió alattvalója tudott, ilyen jól el tudja rejteni?!

A békebarátok — csupa parlamenti vezér és más hasonló előkelőség — évtizedekig tanakodtak azon, hogy nemzetközi megegyezéssel hogyan lehetne a háború borzalmait legalább enyhíteni, ha már egyáltalán nem lehet elkerülni a világháborút. Hittük volna-e, mikor kitűnő terveikről olvastunk, »a világháború kitörésének pillanatában« a genfi konvenció részint írott malasztta, részint szétépett ronggyá válik?! Sejtettük-e, milyen vígan fogják használni a dum-dum golyót?!...

Hogyan fognak bánni nagy nemzetek földjükön rekedt polgáraikkal, az öregekkel, az asszonyokkal és a gyerekekkel is?!... Mennyi visszaélés fog történni a vörös kereszttel és hány ezer sebesültet, meg foglyot fog elpusztítani az embertelenség?!...

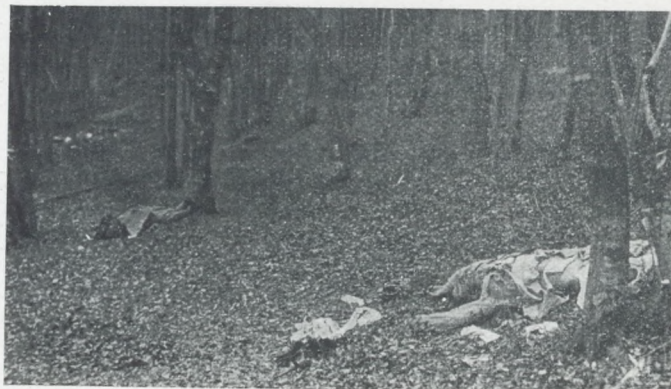
Micsoda böszültséggel fogja ránk uszítani az entente a színes bőrű emberek sokaságát, a mérgezett késhegygyel dolgozó ghurkáktól kezdve a legvadabb négerekig, sőt a kannibálokig?!... Elképzelhetőnek tartottuk-e, hogy Anglia majd Németország és Ausztria-Magyarország polgárainak, az aggastyánoknak, nőknek és kisgyerekeknek a kiéheztetését akarja fegyvernek használni?!... És hogy a kegyetlenkedés legrémesebb ötleteivel éppen azok a népek fognak előállni, a melyeket az európai műveltség zászlóhordozóinak tiszteltünk: a franciák, meg az angolok?!

Mikor a hadüzenetek villámcsapkodása megkezdődött, jeles férfiak kiszámították, hogy a háború nem tarthat tovább néhány hónapnál, mert ez a gigászi mérkőzés sokkal nagyobb pazarlást követel úgy az emberanyagban, mint a municióban és a pénzben, sem hogy mindez hamar el ne fogyyna. És ime! A tizen-

Előkerülnek az eltévedt és elbujt oroszok Galiciában.

Weszely Tibor huszárfőh. felv.

A galíciai harcokból: Csata után.

kettedik hónapban ott tartunk, hogy már tippelgetni se merünk arról, vajjon sokáig tart-e még a háború, vagy vége lehet hamar? Vajjon mit gondolnak most azok a jelesek, a kik nyomtatásban jósolták meg, hogy a háború legfeljebb négy hónapig tarthat? Bizonyára azt, hogy a kik erről a háborúról jósolgatásba kezdtek, mindannyian csalódtak, még a hadvezetők is.

Hozzáértők és laikusok szakszerű fejtegetésekben vagy regényekben, fantazmagóriákban, sokat irtak arról, hogyan képzelik el a jövő háborúját, a kikerülhetetlen világháborút, a melyről csak azt tartották kérdésesnek, hogy mikor és hogyan fog kitörni. Egyet-mást el is találtak, csak arra nem gondoltak, hogy ennek a küzdelemnek a főjellemtvonását a lövőárokharc fogja megadni. Mikor ez ismeretessé vált, a tudósok bebizonyították, hogy a modern háborúban a front-áttörés lehetetlenség. De Mackensen háromszor is megcsinálta a lehetetlent... Zeppelin évekig humoros, sőt kómikus alak volt a franciák és angolok szemében; vicclapjaik senkin sem rágódtak annyit, mint a makacs német aggastyánon. Ha sejtették volna, milyen fájdalmas meglepetéseket fog szerezni nekik »óriás szivarjai«-val!... Az aviatikától mindenki sokat várt, de hogy a hires, kitűnő francia repülők, ennek az új csodának a mesterei, mennyire alul maradnak a németekkel való harcban, ezt talán maguk a németek se gondolták. A jövőt jóslató fantasztikum-írók megorrontották, hogy a vizalattjáró hajó nagy szerepet fog játszani a németek és Anglia élet-halál harcában; de hogy a vizalattjáró mennyire meg fogja bénítani az angol flottát, »a világ urát«, milyen hatalmas csapásokat fog mérni Anglia kereskedelmére, hogy megtorolja a kiéheztetés kísérletét és micsoda nagyszerű, eposzba illő hőstetteket produkálva fog utat törni magának mindenüvé, a hol Anglián fájó sebet üthet, nem csak Anglia szívének közelében, hanem Gibraltáron át egészen a Dardanelláig: ezt a vizalattjáróról álmódzó regényírók se merték megálmodni. És mertük-e remélni mi magunk is, hogy a mi kis flottánk, a földolog: a kvalitás tekintetében, a mi kis flottánk a legelső rangúnak fog bizonyulni?!

Ki mondhatja el, hogy őt nem lepték meg a világháborúnak azok az új fegyverei, a melyek a sorsdöntésnek, úgy látszik, éppen nem utolsórendű tényezői: az óriási mozsarak, a barlangvájó tarackok, vagy a messzehordó — Dunquerque-et valamely ismeretlen helyről ostromló — ágyuk? Ki gyanította, hogy ebben az élethalál-harcban milyen szörnyű szereplése lesz a gyorsanölő és a nagy messzeségben is bódító klórgáznak, meg annak a rettenetes folyadéknak, mely arról, a kit ér, leéget minden bőrt és húst? Ki tette fel a franciákról, hogy fejvesztettségükben végül ahhoz a mérgezett gránáthoz fognak folyamodni, a mely ha

sebet üt, négy óra hosszat tartó borzalmas halálküzdelem után okvetetlenül véget vet a sebesült életének?!

Korábban is tisztában voltunk vele, hogy a sajtó nagyhatalom és hogy a megvásárolt sajtó is olyan közhangulatot tud teremteni, mely a népakaratot végzetesen irányíthatja. De hittük volna-e, hogy a világháboru tüze az élesztgetésében a sajtónak milyen nagy része lesz?!... hogy annak a nagy kérdésnek az elintézését illetőleg: háborút indítson-e az ország vagy békén maradjon, a sajtó nagyobb urra válhatik, mint bármelyik más hatalom?!... és nem az igazi közvéleményt kifejező, hanem a megvásárolt sajtó?!... Pedig Lord Northcliffe lapjai nélkül nincs angol háború... Franciaországban a béke után való vágyakozást csak az orosz zsoldban álló újságoknak meg a kormány lapjainak boszút lihegése tudja elnémitani... és Olaszországot nem lehetett volna a háborúba belesodorni, ha az entente kitarotán nem pénzeli az olasz újságok kilenc tizedrészét. A német trónörökös már a háború elején megmondta, hogy e tekintetben jókora meglepetés érte Németországot: »Mindenre gondoltunk, de a sajtót, bizony, kissé elhanyagoltuk.«

Az optimisták számítottak rá s kívülök még sokan remélték, hogy a háborút meg fogja rövidíteni az az elégedetlenség, mely a balszerencsével küzdő országokban lassankint urra lesz a népen. De ki gondolta, hogy a lámpavasat legelőször az angol parlamentben fogják emlegetni és hogy az első népképviselő, mely megsokallva a vezetés hibáit, erélyesen lát hozzá a kormány bírálatahoz és ellenőrzéséhez, az orosz дума lesz?!

Csupa meglepetés... és csak a legnagyobb, a leginkább szembeszökő meglepetések jutnak hamar eszünkbe. Nem kell felsorolni a többi, a kisebbeket meg azokat, a melyekről most még nem lehet szó... e nélkül is beláthatjuk: ez a háború — nem szólva most a várható nagy eredményeiről és meghökentető, nagy tanulságairól — veresége volt minden gőgös ítélőképességnek és megcsúfolása minden hetyke fantáziának. Kétségtelen, hogy még sokáig fogják emlegetni úgy is, mint az emberi számítás egyik legnevezetesebb csődjét és emlékezetes tanulságát annak, hogy az ember soha se lehet se eléggé kételkedő, se eléggé szerény.

Elesett hőseink

névük megőrkítő díszes emléktáblák templomok vagy középületek falaira, hazai márványból 50 kor.-tól feljebb, közterekre és temetőkre állítandó emlékoszlopok 150 kor.-tól feljebb. Megrendelhetők: „KULATAR“ művészi sírköviállítás, Budapest, VIII., Köztemető-ut 4. szám alatt.

Enver basa, török hadügyminiszter.

KONSTANTINÁPOLYI ÉLMÉNYEK.

Irta DOBAY ISTVÁN.

II.

— A magas portán. — Az Emden hőseinek ünneplése. —

Konstantinápoly, 1915. június 3.

A Dardanellákhoz hajószámra viszik a csapatokat. A Boszporusba kirándulók hallják az orosz ágyuk dörgését. Sztambulban, Perában, Galatában a *Tanin* leleplezéseiről beszélnek az emberek s mégis mindenki nyugodt, vidám. Gondtalanul élvezi napsütéses szép tavaszát a török főváros tarkán vegyes lakossága. Az ünnepnapok különösen mozgalmasak Konstantinápolyban. Nincs talán világgözpont, melynek annyi és oly szép kiránduló helye volna, mint ennek a páratlan fekvésű városnak. Azonban magában a városban is állandóan nagy a forgalom s alig kell néhány lépést tennünk, hogy százfelé is embersokaságba tévedjünk. Konstantinápolyban kétszer esik hetenként vasárnap, s mert péntek a mohamedán vallás szentelt napja, hetenkint kétszer érzik az ünnepi hangulat. A hivatalok a mi vasárnapunkon kevésbé vannak igénybe véve, ilyenkor legjobb a nagy urakat fölkeresni.

Said Halim basa Ő Fensége, a külügyminiszter és nagyvezir, kivételes esetben délelőtt saját palotájában is fogad.

Egy török tisztet, Ismail Joussuf bejt kaptam a török főváros utvesztőiben kísérel, a nagyvezir magánpalotáját azonban ő sem ismerte. Sztambulba érve, a legelső rendőrnél tudakozódtunk a palota felől. Zavarba

jött a prémsapkás dalia s a legközelebbi őrséghez utasított. Egy-két téves tanács után végre egy török diák ült kocsisunk mellé s hihetetlen tekervényes utakon egy kert előtt állította meg a kocsit. Fegyveres őrsiet felénk. Felmutatjuk a bécsi török követ ajánló levelét. Egy Ferenc-József kabátos hosszú néger veszi át a vezetést. A tisztán fából álló villaszerű palota előcsarnokába kísér. Nagy csomó szolga lézeng itt. Egy piros fezes ősz szakállu öreg ur kísérelmel török nyelven tárgyal, melyből csak egy-egy szót értek: *madzsár*. E szóra jóakarattal mosolyog felém az öreg szolga. A hosszú néger gyenge németséggel a szemközti ajtóra mutat: »Bitta das Zimmer gehen.« Hatalmas terembe lépünk, melynek padlózatát egyetlen óriás szőnyeg, Smyrna remeke fedi. A falak teljesen meztelenek, a terem összes butorzata egy-két aranyos szék. Két daliás tiszt siet elénk.

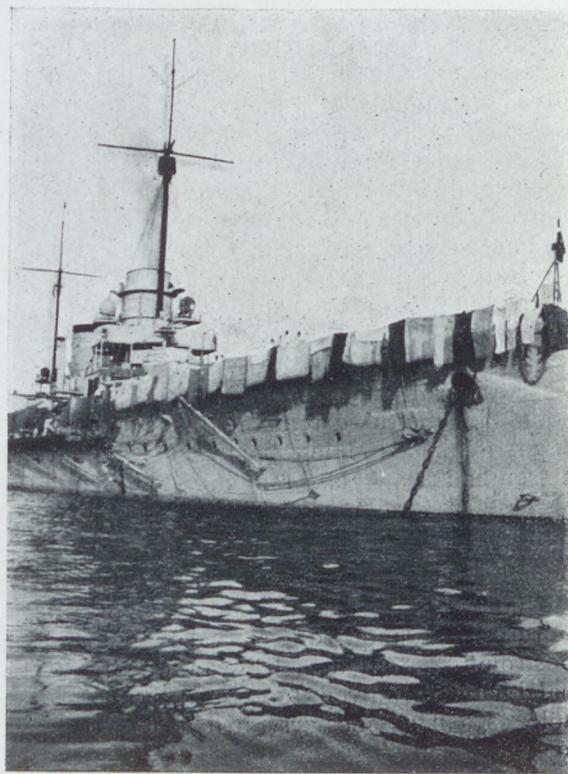
— Önök a Fenséges urral óhajtanak beszélni? — kérdi az egyik tökéletes franciasággal.

— Igen, a bécsi török követ ajánlólevelét akarom átnyújtani Ő Fenségének.

— Félek, hogy most elkéstek, a Fenséges ur e percben indul a magas portára (Sublime Porte), foglaljanak kérem helyet.

A ház előtt autó túlkölését hallom. A néger inas, ezüst tálcán apró csészében török kávét szolgál fel. A tiszt, a Fenséges ur parancsértisztje cigarettával kínál. Udvarias beszélgetés: a tiszt Magyarország iránt érdeklődik. Az öreg szolga mély meghajlás között jelenti, hogy a fenséges ur e percben hagyja el a palotát s végtelen sajnálja, hogy otthonában nem fogadhatta az urakat: fontos tanácskozássra kellett sietnie. Kéret azonban, hogy délután két óraker a magas portára fáradjanak, a hol titkára várni fog, s érkezésünkről értesíti a Grand Vezirt. A tiszt a kocsig kísérelnek s a palota bejáratánál mereven szalutálnak.

A delet most már Sztambulban töltöm s többi látogatásomat intézem el. Sztambulban modern étterem csak egy van, a perai *Tokatliannak* fiók restaurantja a

A török harctérről: A Goeben.

Dobay István felv.

Bein Vilmos és Horst van Setten, a Bleichröder-féle Vörös félhold missió berlini kiküldöttjei a konstantinápolyi Pera Palace-szálló erkélyén. Dobay István felv.

bazárban. Vásárlásaik közben itt pihennek meg s találnak európai étrendet az európaiak. Maga a bazár nagyon csendes mostanság, hiányzik a sok idegen, főleg az angol, az amerikai, a kitől oly könnyen vándorolt át békeidőben az arany a bőbeszédű szőnyeg-, régiség-, vagy csipkekereskedő zsebébe. Hihetetlen olcsón lehet most vásárolni Konstantinápolyban. Gazdag emberek, a kik nem jutnak pénzükhöz, s a kiknek külföldi részvényekbe fektetett vagyonuk nem hoz jövedelmet, nagy háztartásuk fedezésére ékszereiket, mesés értékű szőnyegeiket bocsátják kéz alatt minden elfogadható összegért áruba. Emlegetnek egy hercegnőt, a ki félmillió frankot érő gyöngysorát százötvenezer frankért adta el. A régiségkereskedők a legszomorubbak, pedig Konstantinápolyban ez volt békeben a legjövedelmezőbb üzletág. Csodaszép régi tárgyakat, szőnyeget, fegyvereket, lámpákat lehet egyszerű török embereknél az ország belsejében találni, a kiknek fogalmuk sincs azok országértékéről. Akárcsak egykor nálunk Erdélyben, élelmes kereskedők járnak be a falvakat, kisebb városokat, s ezeket érő kincset harácsolnak össze potom pénzért, hogy aztán sokszoros áron sózzák rá az idegenekre. A bazár hűvös boltivei alatt óraszámra kőborolhat el az ember, a vásári portéka között mindig talál sok értékes régi dolgot.

A magas porta egész közel esik a bazárhoz, mégis úgy illik, hogy kocsin hajtasson az ember öreg kapuja alá. A lépcsőházban hemzseg a sokféle őrség. A belső ajtó előtt két sor katona lopja a napot, egy emelvényen óriás katona feszeng nagy mereven, még a szempillája sem rezzen. Kalapomat, kabátomat elszedik, két szolga az emeletre kísér. Mielőtt a titkárhoz jutnék, egy üres szobába vezetnek, melyet kulccsal nyit fel előttem egy szerezcsen szolga s ott marad az ajtó előtt. A váróterem ablakai a tengerre néznek, a távolból a *Breslau* kéményeit látom. Sokáig kell várnom, azt mondják ez hozzá tartozik a keleti előkelőséghez. Végre nyílik az ajtó, elegáns magas ur lép be s csodaszép francia kiejtéssel beszél velem a továbbiakról. Megkér, hogy semmi részletdologról ne írjak. Vastag szőnyegajtón egy másik terembe lépünk, — s félóra mulva, kezemben Said Halim Ó Fensége Enver basához intézett nagypecsétes levelével elhagyom a magas portát.

*

Az *Emden* derék fiai ünnepelt hősei egy hét óta a török fővárosnak. Konstantinápoly legtávolabbi zugában is gyengéd csodálattal, lelkes szeretettel emlegetik nevüket. A merre lépnek, megfordul utánuk a tömeg s halkán sugják egymásnak az emberek: az *Emden* hősei. Ők képviselik most az ozmán nép szemében a hősiés német flottát, a melynek vitéz ereje az angol tengeri uralmát máris megtörte. Konstantinápoly városa is kötelességének ismerte, hogy megvendégelje az *Emden* tisztjeit és legénységét. A világ egyik legszebb fekvésű parkjában, a *Point du Serail*-ban *Tschai-Siafeti* név alatt délutáni ünnepet, hétórati teát rendeztek tisztelőikre, melyre a török főváros minden előkelőségét meghívták.

A tenger felé nyuló hatalmas terrasszon, melynek helyén a bizanci időkben a híres világitótorony s később a szultánok kioszkjai állottak, sátrakat helyeztek el, melyekben frissítőket szolgáltak fel. Felváltva játszott az *Ertogrul* tengerész bandája s a *Dar ul Anschüse* iskola civil zenekara. A vendégeket Konstantinápoly polgármestere, Ismet bej fogadta s üdvözölte a város nevében. A város pazar vendégszeretettel vette körül vendégeit. A sátrakban pompás török és európai inyencséggel megrakott asztalok állottak, melyet piros fezes városi szolgálók arany s ezüst tálcákon szolgáltak fel s hordtak szét. Az *Emden*-csapat érkezésekor a *Dar ul Anschüse* tanulói a német, majd később a magyar és osztrák himnuszt énekelték jól kiejtett német szöveggel. Óriás tapsvihar jutalmazta igyekezetüket. Az elegáns tömegben persze a tengerészformaruha dominált. A viceadmirális, Souchon basa teljes vezérkarával, a *Goeben*, *Breslau*, *General*, *Hamidie*, *Barbarossa* tisztjei kivétel nélkül megjelentek a hős bajtársaik tiszteletére. A miniszterek közül *Talaat* bej és *Enver* basa, a szövetségesek és konzulátusok tagjai közül majdnem mindenki ott volt. Természetesen a társaság legünnepelebb tagja *von Mücke* kapitány, a kinek fehér vászonruhás alakja körül állandóan nagy csomó szép asszony hemzsegett. A legénység részére külön sátrakat állítottak, a hol zeneszó és sok-sok pohár sör mellett élvezték az ünnepeltetés kellemes mámorát.

CAPHOCAL

GYERMEK
TÁP-
SZER

legtökéletesebb hizlaló, csonterősítő, fogzás lefolyását megkönnyítő csecsemő- és gyermek-tápszert. Egy eredeti doboz ára 3 kor. Mindenütt kapható.

HATVANÖT GRÁNÁT TÖRTÉNETE.

(Lapok egy naplóból.)

Több száz kilométeres frontnak legfontosabb pontja X... A vonat itt törik meg s X... van a szög csúcsában. X...-nek stratégiai fontossága világos mindkét fél előtt. A mieink védik utolsó lehelletükig, az orosz támadja körömszakadtáig. A védelmet megnehezíti a hely exponált volta, a támadást pedig, hogy csak egy oldalról közelíthető meg.

A védelmi támaszpont P... lengyel grófnak várkastélya, mely egy ősrégi gyönyörű park közepén barokk stílusban épült. Várkastély? Park? Csak volt. A kastélyból már csak a puszták falai, a fényűzésből a márványlépcsők, a barokk stílusból a cirádák maradtak. A park évszázados fáinak nagyjából többől kivágva. Ha a pusztításra lehet a tökéletes jelzőt használni, úgy ez valóban az. Maga a kastély milliókat érhetett s most kő-, téglá- és márványtörmelék. Az oroszok dulták szét oly gonddal, mely sirni való. A gróf ezer lengyel légionáriust szerelt föl saját költségén, ezt fizették neki vissza a muszkák. Az összes épületek halomba döntve, felégetve. Néhány meztelen kémény meredezik az égnek s a romok a hegy tetejéről búsan tekintenek végig a Nida mocsaras völgyén.

A park ma zeg-zugos lövészárklabirintus, sok munkával és leleménnyel kiásva. Néhány nap alatt egy egész földvár épült itt kacskaringós lövészárkokkal, földalatti fedezékekkel, a mikre igen nagy szükség van, mert az orosz tüzéség állandóan lövi a gránátok és srapszelek mindenféle fajtájával. Nekünk is van itt néhány ágyúnk, de azok a terrain alakulata folytán hallgatásra vannak kényszerülve s csak gyalogsági támadás esetén használhatók, ilyenkor azonban, igen célszerűen, a bizonyítékok ott fekszenek a lövészárkok előtt pár lépésnyire. Háromszáz orosz holttest egymás mellett. A lövészárkok előtt széles drótszövény húzódik s a »spanyol lovasok« számai teszik megközelíthetetlené.

Az orosz lövészárkok legközelebbi távolsága száz méter. Így néz egymással farkasszemet a két sereg. A puskatűz szakadatlan, egy percre sem szünetel sem éjjel, sem nappal. A lövészárokból nem emelkedhetik ki fej bűnhődés nélkül sem itt, sem ott. A lövéseken — melyeken épp hogy a puskacső kifér — néznek ki a bakák s lőnek szorgalmasan, ha a másik oldalon valami megmoccan, sőt akkor is, ha semmi sem moccan meg. Az oroszok által ma már általában használt dum-dum lövedékek élesen csattanva ütődnek a park kőfalába s oly zenét szolgáltatnak, mely az idegeket rágja. Az orosz gránátok és srapszelek naponként pontosan beérkeznek s felturják a nagy gonddal épült lövésárokat, fedezékeket. Ezekkel szemben a támaszpont körülbelül ötszáz főből álló védelmi serege nem akcióképes. Ezeket túrni kell, viszonzni innen nem lehet. A folytonos ágyú- és puskatűz megviseli az idegrendszert, legyen bármily egészséges. Nem is bírja tovább egy csapat

sem egy hétnél. Minden héten friss erőknél, pihent idegekkel kell érkezniük, hogy el tudják viselni a folytonos halálveszedelmet. Célpont ez itt, nyílt és fedetlen, akár egy lövölde otthon, a hol gyakorlatoznak.

Egy negyedóra történetét megpróbálom feljegyezni.

11 óra 15 perckor érkezett be az első gránát. Képzeld el valaki, hogy a budapesti keleti pályaudvaron berobog az orient express s teljes gözzel nekiront az ütközőnek és ott pozdorjává zúzódik. Ilyesféle egy tizenhét és feles gránát érkezése. Harsogva jön, belefűrődik a földbe, ott szétrobban, megrázza a földet, kénes bűzt terjeszt a levegőben s fél perc múlva, mikor azt hiszed, hogy már elmúlt s örülsz, hogy élsz, akkor zizegve hullanak köréd a gránátszilánkok és a föld törmeléke.

Tehát pontosan 11 óra 15 perckor érkezett az első. Tizenhét és feles. Aztán jött a második. Majdnem hogy utolérte az első. Ssszzzzss... bumm! Aztán a harmadik Ssszzzzss... bumm! A negyedik, az ötödik, a hatodik, a tizedik... Ssszzzzss... bumm!... A huszadik, a harminc-, a negyven-, az ötvenedik... A hatvanadik... Végre megjön a hatvanötödik. Az utolsó.

A támpont védői fedezékeikben ülnek. Sötétben, mert a légnyomás a gyertyát már az első lövésnél eloltotta. Némán néznek ki a nyitott ajtón, mint a hogyan a nyári zivatart szokás nézni, a mikor a villám villámot ér. Egyikük a lövéseket számlálja. Egy, kettő, három... tiz... husz... negyven... Felettük a hét méteres földréteg minden lövésnél megremeg. A vén föld, mint egy óriás állat megmordul, minden ütésnél mindig türelmetlenebbül, mint egy lomha állat, ha korbácsolják. A fedezék gránátmentes. A tartóoszlopok megcsikordulnak, a deszkák ropognak, de tartanak rendületlenül. Itt akár paszianszozni is lehetne, ide nem hat semmiféle gránát.

A hatvanötödik is beérkezett. A zivatarnak vége. Valaki megnézi az órát. 11 óra 30 perc. Pontosán. Tehát csak egy negyedóraig tartott.

A védők kimásznak a fedezékből. A levegő sűrű a porfelhőtől s fullasztó a kénes bűztől. Eltart egy ideig, míg eloszlik.

Nézzük meg a kárt!

Néhány lépésnyire az első gránát nyoma. Négy méter széles, három méter mély gödör. Negyedóra előtt még fedezék volt, megismerni a vaskályha darabjáról, mely kilátszik a göröngyök közül. Szerencsére emberben nem esett kár, üres volt a fedezék.

Egy katonát hoznak a szanitécek. Nincs megsebesülve. A légnyomás odavágta a földhöz, a fejében törtéhetett valami. Értelmetlenségeket mond és mosolyog.

— Emberek! Szapórók! Szanitéc!

Hét sírt ásnak egymás mellett... A park legszebb fája borul föléje. Hét sír mellett hét magyar fiú teteme sátorlapba takarva. Ez a hatvanöt gránát története...

Novotny Ernő.

József kir. herceg az északi harctéren: 1. József kir. herceg és Eisner-Bubna vezérkari főnök. 2. József kir. herceg átveszi postáját.
Weszely Tibor huszárfőh. felv.

József kir. herceg az északi harctéren: 1. József kir. herceg kihallgatja egy orosz foglyot. 2. József kir. herceg meghallgatja egy hadnagy jelentését.
Weszely Tibor huszárfőh. felv.

MIÉRT A JÚDÁS-CSÓK

az Izonzo vérvölgye felé induló olasz katonák csüggeteg orcáján? Hát annyira nem okos ember a nagy Viktor Emánuel kicsi unokája, hogy ilyen kevéssé ismeri népének természetrajzát? Hiába, mégis csak igaznak kell lenni annak a magyar axiómának, hogy a kit meg akar verni az Isten, annak az eszét veszi el. Mert bizonyos, hogy Itália hitszegő, gyáva urát meg akarja, meg fogja verni az Ég s az iránt sem lehet kétségünk, hogy a villogó szemű Elena papucs alatt nyögő modern Menelausa örült dolgot cselekszik, a mikor azt hiszi, hogy békeeséges taljánjait csókkal dopingolhatja a harci tűzre. A dolce far niente népét, a kék tenger partján sült halat váró olasz népet harcra lelkesíteni? Mily dőre gondolat, mily esztelen ábrándozás! Ezen a ponton alaposan elszámította magát az antant, D'Annunzio, Grey, Nikita papa és szépséges Elenája és mindenki, a ki e Júdás-csókokat megérlelte a kis király ajkán. Az olasz szereti a csókot, ha a lagunák ölén, Nápoly bársonyos partján, Brindisi pálmái alatt szerelmes szép leány nyújtja felé, de Viktor Emánuel ajkáról nem kell neki még orvosságnak sem. A Campagna fiai a lágy barokrola hangját keresik a csókban, nem a harci indulót, akármilyen magasztos komolysággal csattanjon is a királyi ajakról. A szép olasz leányok azonban most nem csókolnak. Véresre sírják a szemüket s napsütötte karjukat reszketve, esdve nyújtják az észak felé robogó katonavonatok után. A barna, dalos legények pedig némán, gyáva megadással indulnak az Izonzo vérvölgye felé, az ajkukon keserű undor, a Viktor Emánuel szomorú Júdás-csókjá . . .

*

Érdekesebb koronát aligha készítettek még a világon, mint azt a srápnegolyókból, gránátszilánkokból, patronhüvelyekből összerótt hadi-koronát, a mit a stettini német gyalogezred ajándékozott a világháború emlékére tulajdonosának, a svéd királynénak. A királyné nagy örömmel, büszkén fogadta el kedves ezredének ajándékát. Örült, hogy tisztjei ezer veszedelem között is rá gondoltak és — mint bátran kimondta — büszke volt rá, hogy őt is a német hadsereg tagjának tekintik. Ez az öröm és büszkeség közös kincsünk mindnyájunknak, a kik II. Vilmos hadseregével vállvetve harcolunk megsokasodott ellenségeinkkel. Csodás, tiszteltreméltó nép ez a germán, mely négy világtáj felé küldi rettentő haragjának villámain a Rajna partjáról és négy világtájnak mutatja meg szívének és öklének erejét. Büszkék vagyunk rájuk, hogy a mi barátaink s hogy a nagy küzdelemben méltóknak bizonyultunk egymáshoz. Ha német katonát látok az utcán, szeretném mindegyiknek külön-külön átnyújtani a legszebb hadi koronát, a soha el nem múló, égis éré dicsőség babérszuszoruját.

*

Hát megjavultunk, jobbak lettünk. El kell hinnünk, még ha nem is akarnók: ime, bizonyosság Isten előtt a rendőrség kékkönyve, mely beszédes statisztikával tanuskodik Budapest megtéréséről.

Megtudjuk belőle, hogy négyezerrel kevesebb bűneset akadt 1914-ben, mint az előtte való esztendőben. Négyezerrel kevesebb gonosz indulat: ez csak elég szép eredmény! Azt mondja a rendőrfőkapitány, hogy az átlagos javulást nem befolyásolják a háborus állapotot kiaknázó üzérkedések, szélhámós bűnpraktikák és lelkiismeretlen visszaélések gyakran feltűnő esetei sem, mert hogy ezek speciális jelenségek a háborus állapotok alkalmi hátterével. Hát itt állunk meg egy kicsit. Én nagyon elhiszem a kékkönyv nélkül is, hogy mostanság kevesebb a bevert fej, a metszett zseb és a rablott holmi. Végre is Mars nemcsak katona, hanem rendőr is, a ki pompás fegyelmet tud tartani az átlagember szívében. Hanem azok a speciális esetek a világháború alkalmi hátterével, — nagyon el tudnak szomorítani. És száz kékkönyvnek sem tudom elhinni, hogy megjavultunk. Nem javultunk mi meg, csak a lázadó idegeinket, a tusakodó vérünket zsongította el egy keveset a háború brómja, mely puskapor-dózisokban bőven kijut gazdagnak, szegénynek egyaránt. De a mig hiénái lesznek a háborunak, a mig a közvagyonot rabolja a lelketlen kapzsiság, — addig egy unciával sem mondhatom jobbnak Budapestet, legalább a szívében nem. Majd ha kipusztul ez az átkos emberfajta és a salus rei publicae lesz a legfőbb törvény mindenki szemében, akkor — aranykönyvben kell majd beszámolni Budapest megtéréséről. Akkor tiszta, zavartalan lesz a mi örömünk is, szegény pestieké, a kikről azt mondja a nóta, hogy térdig járunk a rózsában, de akik valójában tömérdek gazt és tövist taposunk. Óh, szép Budapestem, milyen szép volnál, ha nemcsak az arcod, hanem a lelked is szép lenne . . .

Rennenkamp tábornok,
a kit az oroszokra oly szerencsétlen kimenetelű mazuri vereség miatt katonai bíróság elé állítanak.

Frigyes főherceg kíséretével megszemléli egy Sacré-Coeur zárda romjait az északi harctéren. Balogh Rudolf harctéri tudósítónk felv.

A SÁROSI AKCIÓ.

Az a nagyarányú, lelkes akció, amely *Berzeviczy Albert* és *Ghillány Imre* báró kezdesére az orosz betörés által sújtott sárosi nép fölsegítésére indult, egyre szélesebb mederben halad előre s egyre több bizonyossággal szolgál arra nézve, hogy a kítűzött cél mihamarább elérhető lesz. A gyűjtés összege máris meghaladja az 50.000 koronát, ami — figyelembe véve, hogy gyűjtőívek alapján rendszeres gyűjtés nem folyt — nemcsak hogy tekintélyes összegnek mondható, hanem fényes tanuságtétel a mellett, hogy a magyar társadalom kellően értékelni tudja nemcsak a lesújtó csapást, mely egy becsületes, dolgos nép szűkebb hazáját érte, hanem azt a fölemelő erkölcsi erőt is, a mellyel ez a nép vérszek és viharok idején szembeszállt a sorssal.

Az akció vezetőemberei, élükön a végrehajtó- és a sorsjáték-bizottság körültekintő, agilis elnökeivel, *Szmrecsányi Miklóssal* és *Horváth Elemérrel*, valamint kiválóbb művészeinkkel ezidőszert nagyszabású sorsjáték előkészítésén fáradoznak. A bizottság öt koronás sorsjegyeket bocsát ki, a nyereményeket — eltérően a tárgysorsjátékok sablonos módjától — a legelőkelőbb magyar művészek műterméiből kikerült abszolút becsú képekből és szobrokból állítják össze. Még a legkisebb nyereménytárgy is értékes, mű-

vészi alkotás. Nincs úgyszólván kiválóbb magyar művész, a ki ne a legnagyobb készséggel ajánlotta volna föl atelierjének valami remekét a sorsjáték céljára. Az ajándékozó festőművészek sorát *Benczur Gyula* és *Szinyei Merse Pál* nyitották meg, a szobrászok közül *Róna József* és *Zala György* siettek elsőként adományaikkal.

A kisorsolando képek és szobrok verniszázsa a Szépművészeti Múzeum termeiben lesz szeptember közepén. Művészi eseménye lesz ez a kiállítás a háborús Budapestnek mind a kiállítandó anyag, mind a kiállító művészek révén s bizonyos, hogy látogatottság tekintetében is fényes sikere lesz. A verniszázs keretében kedves alkalmá nyílik a hölgybizottság tagjainak a jótékony cél érdekében agitálni. A sárosi előkelő családok hölgyei legnevesebb képzőművészeink feleségeivel karöltve fognak a kiállítást látogató közönség sorai között a sorsjáték érdekében buzgólkodni, melynek rendezését a *Hermes* részvénytársaság hazafias lelkesedéssel vállalta el a jótékony célra való tekintettel teljesen díjmentesen.

Ordódy László honvédszázados május 7-én az északi harctéren hősi halált halt.

A derék sárosiak nyugodtan nézhetnek jövőjük elé. Hazafiasság és felebaráti szeretet adtak egymásnak kezet, hogy fel-emeljék a porba sújtott hű fiakat, akik egész szívvel, egész lélekkel, rendületlenül állták meg helyüket, a mikor »saevit toto Mars impius orbe.«

Mackensen tábornok, a nyugatgalíciai harcok győzelmes vezére.

TÖRTÉNET.

Irta BUTTYÁN VILMA.

A mint a lány betette maga után az ajtót, Béla hozzálépett. Felhuzta a fátyolát és meg akarta csókolni az ajkát.

De az engedelmes Ella tiltakozó mozdulattal hátralepett. — Ma nem, — mondta — ma nem, és ezentúl egyáltalában nem.

— Ugyan Ellus, ne gyerekeskedjék. Talán csak nincsenek lelkiismeretfurdalásai? Vagy szükségesnek tart egy kis kacér csatát?

— Nem, a lelkiismeret nem zaklat engem. A kacér csatákat mindig izléstelennek találtam . . . Én azt hiszem egy félévvel ezelőtt, mikor flirtelni kezdtünk, elég jól megértettük egymást. Maga megmagyarázta, hogy nem házasodhatik meg . . . Mert sok dolga van . . . Nőtlen ember könnyebben csinál karriert . . . És nagy ambíciói vannak. Az asszony szerelme pedig kicsinyessé tenné, elvonná a bátorságát, hogy a nagy céloknak éljen — és az egyedül álló ember mindig a legerősebb . . .

— Igen, emlékszem. Magának akkor, édes, kicsit fényes lett a szeme s a zsebkendőjét gyűrögette idegesen, a haja pedig aranyosan tündökölt a napfényben.

— Igen, így volt . . . Aztán azt mondta, hogy én bájos, okos lány vagyok és olyan, a ki megérdemli a tiszteletet . . . Majd megint a házasságról beszélt és azt mondta, hogy a folytonos együttlét, a kínálkozó alkalmak tulságos sűrűsége elkoptatja a vágyat, az illuziót . . . Aztán magyarázta, hogy a szerelemnél szebb és finomabb a flirt . . . Hogy a flirt olyan mint a virág illata, a virág durva, érdes szára nélkül . . . Hogy vannak sáppadt képű, szenvedélyes emberek, a kikben nem tanácsos bízni, de vannak hideg emberek is, a kik régóta hozzászoktak az élvezetekhez, a kiknek nem voltak betöltetlen vágyaik és ennél fogva tudják, hogy a serlegnek nem a feneke édes, hanem a széle. S még sok mindenfélét beszélt. Mikor aztán megcsókolta az ajkamat és én nem védekeztem, azt mondta, hogy most sokkal okosabbnak tart, mint azelőtt és igen jó véleményel van felőlem.

— Igen, igen, maga bámulatosan viselkedett. Nem komédiázott, nem sirt, nem kérdezte, hogy vajjon megvetem-e? Sőt azt sem követelte (ami pedig általában szokás), hogy megesküdjem arra, hogy hűséges maradok és szeretem.

— Ugylátszik, ennek köszönhetem, — folytatta Ella — hogy aztán, mikor már többször is megcsókolt, azt indítványozta nekem . . . Elmondta, hogy néha este felé fáradtnak és csüggedtnek érzi magát és szüksége lenne valakire, a kivel együtt megiszik egy csésze teát . . . s elbeszélget. A ki a hajával, a ruhájával egy kis tavaszi illatot hoz a komor könyvekkel telt szobájába. Emlékszem, mennyire csodálkoztam azon, hogy nem indultam fel a meghíváson . . . Én valami kevés ellentmondás után belenyugodtam. Megértette velem, hogy az egészségnek különösebb jelentősége . . .

— Igen. Aztán áttértünk annak a megbeszélésére. A részleteket én gondoltam ki s azok valóban kitünőek voltak. Nálam a harmadik emeleten lakik egy kalaposné s azt tanácsoltam magának, édes, ha a lépcsőn ismerősökkel találkozna, mondja azt: itt a házban van egy kalapos kisasszony, az egyszerűbb kalapjaimat nála csináltatom. Aztán arra is figyelmeztettem, hogy valahányszor az édesanyjának azt mondja, hogy vásárolni megy, mindannyiszor csakugyan vásároljon valami kicsiséget.

— Csakugyan magának mindenre volt gondja. Az inas előtt is mindig vigyázott. Mikor megjöttem, mindig becsöngette és miközben a teát szervirozta, merev udvariassággal beszélgetett velem üzleti dolgairól.

— Igen, és mikor az öreget leráztuk a nyakunkról, neveltünk és megcsókoltuk egymást. Hiszen éppen ez olyan végtelenül kedves magában Ellus, hogy mindig jókedvű. Hogy sohasem tett szemrehányást, csak nevetett, tréfált . . . hogy engem felvidítson.

— Pedig lássa, éppen ilyenkor, mikor üzleti dolgairól beszélgetett velem, a miből én semmit sem értettem, ilyenkor valami vágy fogott el, hogy valamivel többet jelentsek, mint a komor szobájába félórára belopódzó tavaszi napfény, a mely elmegy és utána jön a másik . . .

A leány toroka kiszáradt. Összekulcsolt kézzel, száraz szemmel hosszasan bámult maga elé. Béla a

György porosz herceg a galíciai harctéren.

homlokát ráncolta össze.

— Ezt sohasem mondta nekem Ella, ilyenmiről azelőtt nem is beszéltünk.

— Nem . . . miért is mondtam volna. Aligha érdekelte volna a sok üzleti elfoglaltsága között egy leánynak a lelki vívódása, a kit néha megcsókolt, mikor ráunt az üzleti dolgokra. A ki néha egy-egy homályos délutánját föl deríti a karman tyujára tűzött friss virággal shajának ambra illatával.

— Ella, ne legyen szentimentális. Higgye el édes, ez nem áll jól magának.

— Mindjárt befejezem, Béla. De mikor este hazamentem az anyámhoz, ő jószágosan, szeretettel pillantott reám s megkérdezte, mit vásároltál édes lányom? persze megint csak arannyal beszótt túlt s csipkét . . . Ilyennel diszítitek ti magatokat modern lányok. Pedig az ilyesmi egyik napról a másikra elszakad és nem teszi az embert boldoggá. — A mai korszakban, anyuskám — mondtam — ez így szokás . . . Egyik nap veszünk valami könnyűt, kecseset, s ha elszakad, veszünk helyette mást. És nekem ilyenkor az jutott eszembe, hogy ez a mi flirtünk is olyan, mint valami ezüsttel beszótt fátyol, a mely máról-holnapra elszakad, melyet máról-holnapra eldobnak.

— Ellus, de hát mi baja van édes, mi értelme van annak, hogy emlékbeszédet tart a mi szerelmünk fölött? Ha olyan is, mint a csillogó könnyű fátyol, ragaszkodjunk hozzá, a mig tart.

— Igen, de éppen az van benne, hogy már vége . . .

— Nincs vége Ellus. A flirtnek akkor van vége, ha megunják.

— Ennek mégis előbb lesz vége — mondta a lány makacsul — előbb . . . És levonta a balkezéről a keztyűjét. —

Látja? — kérdezte, föltartva ápoltságát. — Látja?

A gyémántgyűrűfölkötött fénylett komolyan, bántóan egy széles karikagyűrű.

— Csak ennyi az egész? — mondta a fiatalember. Ez csak nem komoly akadály?

— De komoly, — ismételte Ella, —

Négy generáció: Özv. ó-becsei Kollerich Pálné, kinek eddig kilenc unokája teljesít katonasorban a hazának szolgálatot és a ki 82 éves kora mellett is, a sebesült katonák részére saját maga köti a legújabb pólyákat. Jobbról leánya, Töry Emilné, balról unokája, Tallián Zsigmondné, ölében háborús dédunokája, vizeki Tallián Éva.

Uher felv.

nagyon komoly. Azzal leült egy székre és miközben mereven a jegygyűrűjét nézte, halkán tovább beszélt: — Maga meg fog engem érteni, Béla . . . Maga flirtölt velem, de azért mégis becsületes ember, és tökéletesen igazat fog nekem adni, ha mindent elmondtam. Egyszer régebben, mikor beszélgettünk és én futólag megkérdeztem, hogy szokott-e asszonyokkal is flirtolni, azt felelte, hogy asszonyokkal nem szokás . . . Mert ha valaki egy asszonnyal

foglalkozik, annak más célja van.

— Ugy, hát azért akarja félbeszakítani az összeköttetést? Gyávaság miatt? . . . Mert máskülönben tekintettel arra, hogy a vőlegényét nem szereti, miért ne kezdenének barátságunknak egy új fejezetét . . . a házasság után?

A leány nyugodtan, felindulás nélkül folytatta.

— Nem gyávaságról van szó, vagy arról, hogy szeretem-e a vőlegényemet? Hanem arról, hogy az én vőlegényem kicsoda? . . . Persze, ez régi és banális történet . . . Egy fiatalember sorsa, a ki senki és semmi és agyon dolgozza magát, hogy legyen valami. És közben a fiatalság lassan elmúlik, eléri, a mit akart, ugynevezett karriert csinál, szép jövőre van kilátása, vagyont fog szerezni . . . de gyógyíthatatlanul, halálosan elfárad. És az elnehezedett fejű ember találkozik egy zsurléánnyal, a ki sohasem dolgozott, a ki rózsás, hangoosan tud nevetni és könnyű járásu. És megkívánja a leányt, mint a hogyan kívánják a májusi napfényt, a borongós szeptemberi napokon . . . és a leány érzi, hogy a ki eddig semmi más nem volt, mint jó táncosnő, a zsuroknak és bálloknak ünnepeltje, valakinek az életébe jelenthet valami nagyot és szépet. Az örömet, a tavaszt, a szeretetet, ő maga, egyedül. És ez a vágy, hogy legyen valami, legyőzi lelkében . . . azt a nagy vonakodást, hogy a felesége legyen valakinek, a kit nem szeret. És egy napon nagy ajándékot ad a szürke embernek . . . önmagát, a fiatalságát, a kezét . . . és szólanul mo-

mérki Piller Gida, 13-as huszárfőhadnagy. Hősi magatartásáért a legmagasabb elismerésben részesült.

Kvassay László dr. zászlós az 5. Radetzky-huszárezredben. Vitéz magatartásáért kiüntetésben részesült.

solyogva nézi, hogy ujára huzzák a karikagyűrűt . . . mely mindig tartó hűséget és reá nézve mindig tartó lemondást jelent.

A leány föltekintett és sóhajtott. Aztán kissé élénkebben folytatta. — Ugy-e belátja, Béla, hogy a köztünk levő barátságnak meg kell szakadni . . . Ha a vőlegényem valami hódító Don Juan volna, a kit ma örülten imádnék, akkor talán megtörténhetnék, hogy egy napon . . . szerelemből vagy bosszúból eljőnnék magához, kifáradva, kiábrándulva, megcsalva . . . és azt mondanám: miért legyenek jobb, mint az uram, mint a barátom . . . De így beláthatja, hogy egy embert, a ki értem dolgozott már akkor is, a mikor még nem ismert, a kire nézve fogalom leszek, a ki tőlem várja, hogy visszaadjam az elmulasztott fiatalságot . . . ezt nem csálhattam meg.

Hirtelen fölállt és begombolta a nyitott kabátját.

A fiatalember halászáppadtan nézett reá, mintha valami halálos meglepetés érte volna. Mikor a lány kezét nyújtott neki, kissé akadozva ismételte. — Becsületszavamra Ella, becsületszavamra — én magát — soha — többet zaklatni nem fogom . . .

A leány betette maga mögött az ajtót. Az ámbra illatos zsebkendője ott feküdt a földön. Rajta volt még fehér kezének illata. Béla az arcát temette belé.

Ilyen furcsán nem bucsuzott tőle sem asszony, sem leány . . . Hogy szerették és mégis elhagyták. Félbe szakítottak vérző szívvel egy idillt, a mely kedves volt és meleg, mint a májusi eső . . . Egy leány lemondott a csókról, mivel a lelke nem kellett . . . És elment egy másikhoz, a kit nem szeretett.

Nem is tételezte volna föl Elláról, a kit ott ismert meg a szalonok furcsa kavargó világában, a ki könnyen volt kapható a flirtre . . . Igen, de Ella úgy flirtelt lefátyolozott arccal, elfojtott nagy sirással a csókos ajka szélén. És hazudott óráról-órára, hazudott az édesanyjának, hogy magának futó, léha örömet okozzon.

És az utolsó percben elárulta, hogy kicsoda ő és aztán elment. Mutatott egy darabot a lelkéből, a mely hirtelen bukkant elő a társasági élet lim-lomjai közül.

A fiatalember fölugrott, a kalapját kereste, hogy utána megy, visszahívja. — De mivel ott künn fűtyült a szél s az eső permetezett, az íróasztalán nyitott könyvek heverték, a melyekben még rengeteg sok jegyezni valója volt, mivel az üzleti ügyeit kellett elintézní, zugó fejjel, fáradtan ült vissza az íróasztalához.

A KOLDUSASSZONY.

Kis faluban egy öreg koldusasszony
Él elhagyatva, árván, egyedül;
Törődött, vézna, egyik lába béna
S mi alamizna tarsolyába gyűl,
Abból kell kenyerének telnie;
Nincs gyermeke, rokona, senkije.

S hogy mitsem érő koldus életében
Megjött a szürke, fáradt alkonyat,
Megérte még a Földet szörnyű lángba
Borító vézes, véres napokat,
Midőn a tettehívás zúgta át
Harsogva, rengetőn a szent hazát.

A kis falu sok szép legénye, bátra
— Ajakán dal s virág a kalpagon —
Búcsúzott mint megannyi hős levente,
Mint dédapáik régen, egykoron.
Virág és csók és könny és ölelés:
Ez volt a nap, ő szent, csodás, mesés!

S a falu összes lánya, rózsaszála,
Hű asszonynépe s vénei után
A koldusasszony is könnyezve lépdelt
S nagy árvasága még soha talán
Nem fájt úgy néki, mint e szent napon:
Nem volt, kinek ő búcsút mondhasson.

És gyötrő kín volt érző, jó szívének,
Hogy ő, a koldulásra kárhozott
Mitsem tehet, mig fájón, sajnón látta,
Hogy annyi más mi mennyit áldozott;
Ezüstöt, aranyat s mi más vagyont;
Ó mint szolgálja ő is hát a hont?

De egy napon, hogy hosszú hetek teltek,
Dús adományát vivő nép után
A megyeház termébe lép be ő is.
Ki tudja mi célból? Kéregetni tán?
Nagy uraks dámák vegyest ültek ott
S batyúval vállán odacammogott.

— Nagy esedezve kérem, — szólt az asszony
— Fogadják kegyesen, miként a többiét
Éntőlem is csekély, kis adományom, —
S ahogy batyúját teregeti szét,
Kivillog két hófehér párna im;
— Fogadják, — szólott, — jó nagy uraim . . .

Mély csönd . . . Megannyian figyelve nézik
A vén, kopott ruháju, béna nőt
S az urak közt a legőszebb megszólal:
Ki hát maga jó asszony? — kérdi őt.
Oly szegényes magán az öltözék,
Jó szívét dúsan áldja meg az ég.

— Hogy igazat mondjak, nagy uram kérem,
Én a faluban otthon koldulok
S a két párnát is koldult pénzen vettem,
De a tollat, elteltek hónapok,
Magam gyűjtöttem szérűskerteken,
Ezt adhatom csak, nincsen egyebem.

S a fénytől ragyogó, tágas teremben
Mély meghatottság ült az arcokon
És nem volt még a kopott koldusasszony
Soha oly boldog, mint e szép napon,
Hogy ő, a koldulásra kárhozott,
A hon oltárán szintén áldozott.

Gáthy Ernő.

Brázay Salus pipereszappana, kényes bőrfelületnél nélkülözhetetlen!

Illatszereinket, kozmetikai cikkeinket, pipereszappanainkat BRÁZAY KÁLMÁN cégnél szerezzük be. A cég készítményei minőség, izléses kivitel tekintetében versenyen felül állanak. Méltóztassék árlapot kérni.

Gyár: **Budafok.**

Városi raktár: **Budapest, VIII., Baross-utca 43.**

DIVATLEVÉL.

E vérengző háborúnak egyik csodás jelensége az, hogy minden föltevés ellenére sem szünetel iparunk, kereskedelmünk. És távolról sem állítható, hogy pusztán a legpuritánabb szükséglet nyer kielégítést: a fényűzésszülte iparágakban sincs számottevő pangás. Nem tudom, e kettő közül melyikbe sorozzam mindazt, a mi a női toaletthez tartozik. Oly egyéni valami, hogy csakis esetről-esetre határolható meg, hol szünik meg a nélkülözhetetlen s hol torkol bele a luxusba.

A rekkenő nyár dacára, sajnos, nem fogyunk ki a feketéből. A gyász szomorú fonala a társadalom minden rétegét körülfutja. Már szinte azt kérdezzük, hogy van-e közöttünk csak egy is, a ki ne siratna valakit. Néha ijesztően mered az olvasóra egy-egy ismert név. És az ember megilletődéssel adózik az ismeretlen ismerős vérrel szentelt emlékének.

E fájdalmas tényvel számolva, minden jónevű divatcég a sok tarkaság mellett állandóan nagy fekete készletet tart. Árvay és tsa elsőemeleti divatotthonában sűrűn dolgozzák fel a fekete vásznakot, a mi elég célszerű viseletnek bizonyul annál, kinek más szín nem áll rendelkezésre. Kabátnak feldolgozva, lenge platmellénykével a nagy melegben is mindenkor tűrhető. Másrészt késő őszig pótolhatja szükség esetén a szövetkosztümöt.

A nagy bánat tőszomszédja mindig a nagy öröm. Fű zöldül nem egy siron, de a túlélőnek bőven van része minden földi gyönyörűségben. Asszonyaink, leányaink szinte megizmosodtak a lefolyt hónapok fáradtságos tevékenységében. Szebbek, virulóbbak, mint valaha.

Avagy a sok égszínkék meg rózsaszín fodor varázshatása ez? Az Árvay-cég varrótermeiben még most is szüntelenül készül a battiszt és finom organdi, dacára az előrehaladott idénynek. Kissé sok volt a rózsaszín és orgona színéből, legalább ez a mértékadó divatház jelenleg leginkább a kéket pártolja. Persze az elengedhetetlen, hátul hosszan lógó bársonyszalaggal, melynek nemzetközi műneve *suivez moi*.

Ha nem félnék annyira az indiszkréciótól, sok mindent regélhetnék a divat elpusztíthatatlanul nemzetközi voltáról. Szebbnél szebb modellel, rajzzal, anyag-

mintával találkoztam. Mindnek jellegzetes vonala a beszűkülő derék s ennek folytatása a lefelé erősen szélesedő, sokfodros vagy többretegű szoknya. Nyár derekán szokott már kialakulni a jövő divat. Talán azért, mivel a nagy meleg és a hosszú délután bőven nyújt szabadságot a fantáziának és elég alkalom kínálkozik a divattervezőnek.

Az ezen kosztümhöz számbajövő anyag részben nagymintás selyem, részben vigony vagy hasonlószerű recés vászon. Főddolog, hogy színben és szövésben még a nyárutó követelményeinek is megfeleljen.

Láttam úgy vöröses, mint barna tónusban, persze a sötétkék az örökéletű.

Az eljövendő kosztüm sűrűn emlékeztet a félszázadelőtti viseletre. Minden kabát erősen derékbeszabott, az egész toalett a csipőn annyira kiszélesedő és harangformájú, hogy az ember szinte bámulja az ügyességet, a mellyel a könnyű anyagot merev formába öntik.

Nagy kihajtó, sok csipke, kétoldalas hatalmas zseb — egy-egy táská — és a jellegzetes bő duplajujja (a felsőből igen dús, csuklóban bodros fehér battiszt bujik ki) lesz a következő típus.

Az utazó-idény beállta erősen látszik a jó divat szalonokon. A pihenőt ezúttal kiérdemeltük, mi asszonyok.

Folyik is lázasan az uti készülődés.

A kosztümök kissé felfrissülnek, tiszta gallért és hajtókát kapnak organdiból vagy lenge himzésből.

Még a tavaszi szövettró-

tyóról is lekerül a selyem vagy sergedisz. Ujszerű adjusztálásában másodvirágzását éli az idény valamennyi utcai öltözéke.

No meg a nélkülözhetetlen uti kabát! Hű kísérlőnk vonaton, hajón és autón egyaránt.

Az Árvay-ház divatja e téren igen egyszerű. A fősúly a kifogástalan szabáson és a gyönyörű kelmén fekszik. Fogása bársonyos, hosszuszórú, a mellett pehelykönnyű. Simul és nem nyom. Vezérelve, hogy minden utazóalkalmatosságon a korrekt köpeny a jó öltözés ismertetőjele.

És ezenfelül nélkülözhetlen.

Marie.

Árvay János és Tsa
cs. és kir. udv. szállítók műterméből.

Az ezred kedvence.

Hegedűs Ernő huszárhadnagy felv.

KÖNYVSZEMLE.

Szikra tollának nemes eleganciája, asszonyi szívének melege és megfigyelőképességének közvetlensége teszi érdekessé és értékessé *Teleki Sándorné* grófné új regényét, mely *Ez az!* címmel most jelent meg a könyvpiacra. Az idej vékony regénytermésben nem vagyunk olyan szigorú kritikusok, mint békés idők ringató ölén, de ez a regény azok közül való, a melyeket mindenkor és minden körülmények között az irodalom nyereségének lehet számítani. Meseszövése, alakjainak jellemzése és egész koncepciója a gazdag vénájú, rutinos íróra vallanak; nincs egy unalmas oldal, nincs egy fölösleges mondat benne. Ragyogóbb nyelven írhat magyar író, de közvetlenebbül és érdekesebben mesélni aligha tud valaki Szikránál. Ez volt mindig a legfőbb erénye írásainak s ez az eltanulhatatlan erő nyilvánul meg legújabb regényében is. Olvasása igazi lelki gyönyörűség mindenkinek, a ki a jó könyvet szereti. Singer és Wolfner adta ki; ára 2 K 40 f.

Tavaly június 28-án, azon az emlékezetes, szomorú vasárnapon lelkes zarándokcsapattal ért a vonat a trieszti öböl partjára, hogy onnan öt heti fáradságos

uton keresztül a szentföldet járja be *Kaizer* Nándor ferencendi atya, szentföldi komisszárius vezetésével. Százötvenkét zarándok ment el vele Jeruzsálembe, Betlehembé, Názáretbe, Tibériás és Kafarnaum városába fehér selyem lobogó alatt, melynek egyik oldalán a szent szűz, másik oldalán Magyarország első szent királyának képe ékeskedett. Erről a szép utról érdekes, tanulságos és nagyon szép magyar nyelven megírt könyvet adott ki *Domonkos* István esperes-plébános *Szentföldi zarándoklat* címmel. Színes, minden érdekesre kiterjedő és mindent pompásan megfigyelő utirajz ez, mely a papi ember szelid vallásosságát szerencsés harmóniában társítja a modern világjáró nem közönséges tudásával. A mindenképpen érdekes könyvet szép fényképfőlvételekkel tették vonzóbbá *Helyey* Ferenc és *Buballa* Antal, a zarándoklat tagjai. *Domonkos* István utirajza megszerezhető a magyarországi szentföldi komisszáriátus utján 3 koronáért (II., Margit-körut 23.). A tiszta jövedelmet a szentföld céljaira fordítják.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

— Kéziratot nem ad vissza a szerkesztőség. —

Előfizetőinkhöz. A nyári évad beálltával kérjük előfizetőinket, hogy fürdő- és nyaralóhelyekre való elutazásukról kiadóhivatalunkat idejekorán értesíteni szíveskedjenek, nehogy a lap pontos utánküldésében fennakadás álljon be. — **A halál és a leány.** „Rózsika rekedtet sóhajtott, szemei kifeszültek, teste végigvonaglott, mintha a Halál villamos szikrája rázta volna meg s egy bűgő nyögéssel meghalt“. Így kezdi ön a „karcolalát“ s ennyi teljesen elég nekünk belőle. — **H. J.** Nem jelent meg magyar fordításban. — **Sub rosa.** Levélben válaszoltunk. — **N. M.** Az apát egy évig gyászolják; a gyász ideje alatt nem szokás férjhez menni. — **F. K. G. G.** Egerben lakik, M. F. Budapesten. Főszerkesztőnk már visszatért törökországi utjáról s átvette a szerkesztőség vezetését. — **Fontos.** Cégeket elvből nem ajánlunk. — **Erna.** Nem közölhető. — **Kis leány.** Az Augusztá-hajó fél öt, fél hét és háromnegyed tíz órakor indul.

Egy belovagolt, nemes fajló eladó.

Felvilágosítást kiadóhivatalunk ad.

Felelős szerkesztő: DOBAY ISTVÁN.

Főmunkatárs: NÁDASDI BAÁN ACHILLES dr.

Laptulajdonos: DOBAY ISTVÁN és SZÉNÁSY SÁNDOR DR.

BRACHFELD F.

Ő cs. és apost. kir. felsége kamarai szállítója
Csász. és kir. udvari szállító

Tábori fehéreneműek és esőkabátok.

Féregóvó selyemíngék és alsóruházat.

Nyári íngék és harisnyák.

Uri nyári ruházat mérték után.

Budapest, Dorottya-u. 1. Gizella-tér sarok.

Horváth és Halász női gyászruha-készítő vállalat Budapesten, IV., Váci-utca 26. szám alatt (Párisi-utca sarok). Gyászruhák négy óra alatt készíttetnek. Telefon 8—61.

Megyeri Krausz Lola, tevékeny részt vesz a Vörös Kereszt munkáiban.

A lengyel légió elindulása Krakóból.

Kaukázusi tatár foglyok.

Csécsei Nagy Imre honvédhuszárezredes, az északi harctéren lévő szállása előtt.

Erdélyi felv.

A galíciai harcokból: Csata után.

Bassewitz Gerd gróf kürassirhadnagy, Oszkár porosz kir. herceg sógora, hősi halált halt az északi harctéren.

Sandau műterem felv.

A Ritz az előkelő társaság szállója.

URMÁNCZY NÁNDORNÉ

SZAKÁCSKÖNYVE

AZ URI VILÁG IZLÉSE

A KÖNYV ÁRA
KÖTVE 3KOR.60FILL.

A SZERZŐ KÖNYVÉNEK
TISZTA JÖVEDELMÉT A
HÁBORU ÁRVÁI FEL-
SEGÍTÉSÉRE FORDITJA

ELTÉR MINDEN EDDIGI SABLONOS RENDSZERTŐL.
A MAI VISZONYOKHOZ ALKALMAZKODIK. KÖZEL 500
EREDETI, PRAKTIKUS ÉTEL RECEPTJÉT MAGAPRÓBÁLTA
KI ÉS A KI UTÁNA CSINÁLJA, BIZTOSRA MEHET.

FŐSZEMPONTJAI: TAKARÉKOSSÁG, IZLETESSEG, EGÉSZSÉG.

KIÁLLÍTÁSA IGAZÁN MŰVÉSZI :: CZIMFÖDELÉT
GLATTER GYULA FESTŐMŰVÉSZ RAJZOLTA

MEGRENDELHETŐ: A TÁRSASÁG KIADÓHIVATALÁNÁL
BUDAPEST, RITZ-SZÁLLÓ.